

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 08.03.2021

Vår ref.: 202004514-29

Arkiv: 317

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Morten Henrik Kielland

22959921/mhk@nve.no

Rehabilitering av Nesjødammen, Statkraft Energi AS - Høring av søknad om samtykke til ekspropriasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har den 29.11.2020 mottatt søknad om samtykke til ekspropriasjon fra Statkraft Energi AS for nødvendig rehabilitering av Nesjødammen i Tydal kommune i Trøndelag fylke.

Kort beskrivelse av vassdragstiltaket

Statkraft Energi AS søker om samtykke til ekspropriasjon av nødvendige grunn og rettigheter i medhold av oreigningsloven (orl.) for å gjennomføre tiltaket, dersom det ikke oppnås minnelig avtale. Samtidig søker de om forhåndstiltredelse, som innebærer at grunn og rettigheter kan tas i bruk før skjønn er avholdt.

Tiltaket omfatter rehabilitering av Nesjødammen som ble bygget i 1970. Dammen er en 47 m høy og 1050 m lang steinfallingsdam og med et stort magasinivolum (>625 mill. m³). Dammen er plassert i høyeste konsekvensklasse (4). Fyllingsdammen ble påført bølgeskader i 1976 og reparasjoner ble utført i 1977 og 1994. I tillegg ble dammen rehabilitert i 1998 med ny nedstrøms skråning og nytt kronevern.

NVE har gitt pålegg om ny oppgradering av dammen for å tilfredsstillende gjeldende krav i Damsikkerhetsforskriften. Mottatte detaljplan for miljø og landskap fra Statkraft supplerer teknisk plan og beskriver hvilke tiltak som skal gjennomføres, hvilke konsekvenser disse tiltakene har for landskap og miljø og hvordan hensynet til ytre miljø skal ivaretas..

Det er ved rehabiliteringen planlagt anleggsaktivitet over 4 sesonger med oppstart mars 2022 og avslutning oktober 2025 (se vedlagt tentativ framdriftsplan).

Kort beskrivelse av tiltaket:

- Oppstart (snørydding og riggarbeider (R1/R2/R3/R4)) pågår i mars og april 2022.
- Det skal etableres nytt tappetunnel- og lukesystem under dammen. Arbeidet med det nye tappesystemet vil starte april 2022 og pågå til april 2023. Dette arbeidet vil kreve arealer for

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

permanent nytt utløp og arealer for midlertidig rigg (R2), lagring av tunnelmasser (M3) og lagring av avdekningsmasser (M4) nedstrøms dammen.

- Forberedelser til damrehabilitering medfører fjerning av eksisterende skråningsvern i perioden januar 2023 fram til august 2023. Steinbruddet åpnes og produserer plastringstein fra juni 2022 til oktober 2022 for oppstart plastring 2023. Uttak av plastring og kronestein i steinbruddet fortsetter i 2023 og 2024. Dette betinger i tillegg bruk av arealer til midlertidig lagring av avdekningsmasser (M1) og produsert/gjenbruk av plastrings- og kronestein (M2/M5).
- Eksisterende damskråning på oppstrøms side skal ombygges i perioden april 2023 til oktober 2023. Det mest tidskritiske anleggsarbeidet vil pågå i perioden mars - april (uke 8 til 18) i 2023. I denne perioden vil Nesjømagasinet bli senket under LRV og ned til ca. kote 680. Fra uke 18 i 2023 vil magasinet fylles opp igjen i takt med naturlig tilsig, men begrenset av framdriften med plastringsarbeidet. En forventer at plastringen er på nivå med HRV i september 2023.
- Uttak og mellomlagring av morene gjennomføres fra april til september i 2024. Avdekningsmasser og morenemasser lagres midlertidig i avsatte arealer nær uttaksområdet for morene.
- Arbeidet med heving av morenekjerne og ombygging av damkrone vil pågå i perioden fra april 2024 til oktober 2024. Dette arbeidet forutsetter at magasinet er senket 3 m under HRV.
- Istandsetting av brukte arealer er planlagt gjennomført i perioden april til oktober 2025. Dette anleggsarbeidet omfatter istandsetting av nye permanente konstruksjoner, steinbrudd, utløpet fra eksisterende omløpstunnel, morenetak, samt arealer som har vært benyttet til midlertidige lagring av masser, veier, rigg- og lagerområder

Nesjømagasinet vil manøvreres tilnærmet som normalt i 2022 og 2025. Avvikene fra normal manøvrering vil være i 2023 da magasinet vil måtte senkes under LRV i perioden uke 8 – 18 for å få gjennomført planlagte arbeider i damfoten på vannsiden. Det er ikke forventet at magasinet tas opp til HRV dette året. I tillegg vil vannstanden i magasinet i perioden april til oktober 2024 være 3 m under HRV for å kunne gjennomføre nødvendige arbeider med damtoppen.

Ytterligere detaljert beskrivelse av tiltaket finnes i vedlagte ekspropriasjonssøknad og revidert detaljplan.

Oppfordring til minnelig løsning med berørte grunn og rettighetshavere

Det er gjort noe forsøk på å komme til en minnelig avtale med berørte grunn- og rettighetshavere. Dersom det blir gitt tillatelse til ekspropriasjon, så må ikke nødvendigvis tillatelsen tas i bruk. Det er fortsatt mulighet for partene å komme frem til en minnelig avtale, og NVE vil oppfordre til en slik løsning.

Statkraft Energi AS søker om følgende tillatelser etter oreigningslova:

- Tillatelse til å ekspropriere nødvendig varige og midlertidige arealer og rettigheter for rehabilitering av Nesjødammen, jfr. oreigningslova § 2 nr. 51, i henhold til beskrivelsen under samt nærmere beskrivelse i «Detaljplan for miljø og landskap».
- Tillatelse til å ta ut nødvendige masser for gjennomføring av prosjekt, jfr. oreigningslova § 2 nr. 51 i henhold til beskrivelsen under samt nærmere beskrevet i «Detaljplan for miljø og landskap».
- Tillatelse til å istandsette og omlegge anleggsveger som er nødvendig for å gjennomføre rehabiliteringen, jfr. oreigningslova § 2 nr. 51 i henhold til beskrivelsen under samt nærmere beskrivelse i «Detaljplan for miljø og landskap».
- Tillatelse til å senke magasinet under LRV.

- Tillatelse til å ta nødvendige arealer og rettigheter i bruk før skjønn er avholdt (forhåndstiltredelse), jfr. oreigningslova § 25.

Hvorfor det søkes om ekspropriasjon

For å få gjennomført pålegg fra NVE knytta til en vassdragskonsesjon må konsesjonær skaffe seg rettigheter til inngrep i de berørte eiendommene. Dette kan skje gjennom minnelige avtaler eller ved ekspropriasjon.

Selskap som har behov for grunn eller rettigheter og som søker ekspropriasjon skal forsøke å oppnå minnelige avtaler med berørte grunneiere, dvs. at dere blir enige om overføring av eiendoms- og bruksrett mot en avtalt økonomisk kompensasjon.

En tillatelse til ekspropriasjon omfatter normalt alle grunneiere og rettighetshavere som berøres av anlegget som er gitt konsesjon, men det forutsettes at en ekspropriasjonstillatelse kun benyttes for de tilfeller der utbygger og grunneier ikke blir enige om minnelig avtale.

Hva ekspropriasjon innebærer for grunneier eller rettighetshaver

Etter oreigningslova (ekspropriasjonsloven) kan NVE gi tillatelse til at nødvendig grunn og rettigheter blir brukt til å gjennomføre vassdragstiltak. Ekspropriasjon innebærer for deg som grunneier eller rettighetshaver at du må avgi grunn eller bruksrett uten at du selv ønsker å inngå avtale om det.

Dersom det blir gitt samtykke til ekspropriasjon fastsettes økonomisk kompensasjon gjennom rettslig skjønn, og kompensasjonen skal gjenspeile det økonomiske tapet for deg som grunneier eller rettighetshaver. Dersom ekspropriasjonstillatelsen ikke er tatt i bruk, dvs. at skjønn ikke er krevd av den som har fått ekspropriasjonstillatelsen innen et år fra endelig vedtak, faller tillatelsen bort. Denne fristen kan ikke forlenges, men selskapet kan søke NVE om ny ekspropriasjonstillatelse.

I de tilfellene hvor NVE gir tillatelse til forhåndstiltredelse (se nærmere om dette nedenfor), kan grunneier/rettighetshaver kreve forskudd på ekspropriasjonserstatningen. Dersom grunneier krever slikt forskudd, og partene ikke blir enige om størrelsen på forskuddet, vil NVE kunne fastsette det etter anmodning.

Hva forhåndstiltredelse er

Tillatelse til forhåndstiltredelse betyr at selskapet kan iverksette ekspropriasjonsinngrepet før det foreligger rettskraftig skjønn, altså før skjønnsretten har behandlet erstatningsspørsmålet. Det er ikke uvanlig å søke om forhåndstiltredelse samtidig som det søkes om ekspropriasjonstillatelse, og du må uttale deg til begge søknadene samtidig. Det må særlige grunner til for å få tillatelse til forhåndstiltredelse før det er krevd skjønn i ekspropriasjonssaken.

Hvilke rettigheter du har som grunneier eller rettighetshaver

Når et selskap søker om ekspropriasjon av grunn eller rettigheter på din eiendom, har du krav på å bli forelagt søknaden og til å kunne uttale deg. Du har etter forvaltningsloven rett til å se sakens dokumenter. Vedleggene til høringsbrevet finnes på:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak/?id=470&type=V-1>

Du har rett til å få påvist hvordan din eiendom blir berørt. Dersom søknaden ikke gir tilstrekkelige detaljer om hvordan inngrepet berører eiendommen, har du krav på å få det beskrevet eller påvist. Du

kan kontakte søker for å få nødvendig informasjon. Søkers kontaktperson er Tormod Kristiansen, Statkraft Energi AS (telefon: 992 36 551), e-post: TormodJohan.Kristiansen@statkraft.com

Rett til dekning av utgifter til nødvendig juridisk bistand

Som grunneier eller rettighetshaver har du rett til å få dekket juridisk bistand som er nødvendig for å ivareta dine interesser, jf. oreigningslova § 15. Hva som kan anses å være nødvendig bistand vil variere fra sak til sak. NVE anbefaler at du først kontakter søker for å få klarhet i hvilken praksis de har for dekning av juridisk bistand. Blant annet kan det kreves, for å få tilkjent dekning, at grunneiere går sammen om en felles advokat for å ivareta likeartede interesser, jf. skjønnsprosessloven § 54. Du kan inngå avtale med søker om utgiftsdekning.

Hvis du ikke blir enig med søker, vil spørsmålet om hvilke sakskostnader du kan få dekket avgjøres av skjønnsretten, eller av Justisdepartementet dersom det ikke blir avholdt skjønn. Hvis du bruker juridisk bistand ut over det søker sier seg villig til å dekke, er det altså en risiko for at du ikke får dekket alle utgiftene. NVE kjenner til at advokatfirmaer på eget initiativ tilbyr seg å yte juridisk bistand i ekspropriasjonssaker. Om du velger å ta imot et slikt tilbud, er det verdt å merke seg de begrensningene i kostnadsdekningen som er omtalt over.

Dersom det tar lang tid før skjønnsbehandling av ekspropriasjonssaken, kan du kreve forskuddsdekning av nødvendige utgifter. NVE kan fatte vedtak om forskuddsdekning. Dersom det utbetales forskudd, vil dette komme til fratrukk i den endelige fastsettelsen av utgiftsdekning ved skjønnet. NVE er ikke involvert i skjønnsprosessen.

Høringsuttalelser

Gjennom denne høringen ønsker NVE å motta synspunkter/innsspill fra alle berørte parter til søknaden om samtykke til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.

Skjema for uttalelser finner du på våre internettsider. Uttalelser kan også sendes som e-post til nve@nve.no. Uttalelser må sendes NVE **innen 12.4.2021**.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Morten Henrik Kielland
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak/?id=470&type=V-1>

Ekspropriasjonssøknad (29.11.2020)

Vanndekt areal

Kart over berørte eiendommer

Detaljplan for miljø og landskap (1.2.2021)

Arealbruksplan

Tentativ framdriftsplan

Mottakerliste:

DYRHAUG RIDESENTER AS

Essand / Saanti reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 1, Nord-Trøndelag / Sør-Trøndelag

FJELLGUIDEN TYDAL AS

Gjermund Rolseth

Helge Joar Kløften

Leif Arne Aashaug

NESJØ BÅTUTLEIE SA

NESJØ VESSINGSJØ GRUNNEIERLAG SA v/Ola Kulseth

NESJØFISK SA

Thomas Angells Stiftelser v/Ola Kulseth

Trondhjems Turistforening v/Frode Støre Bergrem

VESSINGLIA HYTTEFORENING

ØSTBY SANKELAG

ØSTBY-ESSAND GRUNNEIERLAG SA

AAS BEITELAG

Kopi til:

STATKRAFT AS v/Harald Kristoffersen

STATKRAFT ENERGI AS

STATKRAFT ENERGI AS v/Roar Lund

STATKRAFT ENERGI AS v/Tormod Johan Kristiansen